

תמים תהיה עם ה' אלהיך.

- (1) ספר דברים פרק יח
לא ימצא קד מעביר בנז ובתו פאש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף:
(יא) וחבר חקר ושאל אוב וידעני ודרש אל המתים:
(יב) פי תועבת ידוד כל עשה אלה ובגלל התועבת האלה ידוד אלקיך מוריש אותם מפניך:
(יג) תמים תהיה עם ידוד אלקיך:

בשם רבי זושא מאניפולי - ראשי תיבות תשובה

- ת - "תמים תהיה עם ה' א-לוהיך" (דברים י"ח, י"ג).
ש - "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים ט"ז, ח').
ו - "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא י"ט, ל"ד).
ב - "בכל דרכיך דעהו" (משלי ג', ו').
ה - "היכון לקראת א-לוהיך ישראל" (מיכה ו', ח').

(1) רמב"ם יד החזקה - הלכות עבודת כוכבים פרק יא
(טז) ודברים האלו כולן דברי שקר וכזב הן והם שהטעו בהן עובדי כוכבים הקדמונים לגויי הארצות כדי שינהגו אחריהן ואין ראוי לישראל שהם חכמים מחוכמים להמשך בהבלים אלו ולא להעלות על לב שיש תועלת בהן שנאמר כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל ונאמר כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן וגו' כל המאמין בדברים האלו וכיוצא בהן ומחשב בלבו שהן אמת ודבר חכמה אבל התורה אסרתן אינן אלא מן הסכלים ומחסרי הדעת שאין דעתן שלימה אבל בעלי החכמה ותמימי הדעת ידעו בראיות ברורות שכל אלו הדברים שאסרה תורה אינם דברי חכמה אלא תהו והבל שנמשכו בהן חסרי הדעת ונטשו כל דרכי האמת בגללן ומפני זה אמרה תורה כשהזירה על כל אלו ההבלים תמים תהיה עם ה' אלהיך

רמב"ן על דברים פרק יח פסוק יג

וטעם תמים תהיה עם ה' אלהיך שנייחד לבבנו אליו לבדו, ונאמין שהוא לבדו עושה כל והוא היודע אמתת כל עתיד, וממנו לבדו נדרוש העתידות, מנביאיו או מאנשי חסידי רצוני לומר אורים ותומים ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם, ולא נבטח שיבואו דבריהם על כל פנים, אבל אם נשמע דבר מהם נאמר הכל בידי שמים, כי הוא אלהי האלהים עליון על הכל היכול בכל משנה מערכות הכוכבים והמזלות כרצונו מפר אותות בדים וקוסמים יהולל ונאמין שכל הבאות תהיינה כפי התקרוב האדם לעבודתו ולפיכך אחר אזהרת שאלת העתידות מקוסם ודורש בעד החיים אל המתים אמר שתהיה תמים עם השם בכל אלה, ולא תירא ממגיד עתיד אבל מנביאו תדרוש ואליו תשמע וזה דעת אונקלוס, שלים תהא בדחלתא דה' אלהך, שלא תהיה חסר ביראתו, כי "תמים" הוא השלם בדבר, כמו שה תמים (שמות יב ה) שאין בו מום ושום חסרון וזו מצות עשה, וכבר הזכרתי זה בפסוק והיה תמים (בראשית יז א):

רש"י על דברים פרק יח פסוק יג

(יג) תמים תהיה עם ה' אלהיך –

- התהלך עמו בתמימות.
- ותצפה לו.
- ולא תחקור אחר העתידות.
- אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות.
- ואז תהיה עמו ולחלקו:

(57) ספר ליקוטי אמרים - אות טז

וזה על דרך שעשה שאול בהשארה מעמלק לזבוח לה' ואמר לו הלא חטאת קסם מרי ואון ותרפים הפצר, פירוש כל החטא שבקסם הוא רק המרי כי כשפים מכחישים פמליא של מעלה (סנהדרין ס"ז ע"ב) ויוכל להמשיך לו שפע נגד רצון ה' יתברך וזה אין לישראל לעשות. וכן הקסם בידיעת עתידות נאמר תמים תהיה עם ה' וגו' שלא תתחכם לדעת מה שאין רצון ה' יתברך להודיעך, ואם ירצה להודיעך יקים לך נביא מאחריך וגו' שתתוודע על פי ה' יתברך עצמו ולא בדרכים אחרים שזולת רצון ה' יתברך, וזהו המרי שרוצה מה שאינו רצון ה' יתברך ואף על פי שאינו חטא ואדרבא חושב שיהיה לו ידיעה זו ודבר זה שישגיג על פי הכישוף והקסם לתועלת גדול לה' יתברך מכל מקום החטא הוא המרי שאין לו להתחכם נגד רצון ה' יתברך, וכן און ותרפים הפצר הוראת מלת הפצר בלשון הקודש כמו ויפצר בו (מלכים - ב ה', ט"ז) היינו ריבוי הבקשה עד שהלה מוכרח לעשות רצונו אף שאינו רוצה באמת.

(1-2) ספר סיפורי מעשיות - מעשה ט

ונסעו אלו השלוחים החכם והתם ובאו להגאבירניר ונתנו לו האגרת. ושאל הגאבירניר על אלו השני בנים, ואמרו לו, שהחכם הוא חכם מופלג ועשיר גדול. והתם הוא תם ביותר, ויש לו כל המלבושים של הפעלץ, כנ"ל. ונתיעץ הגאבירניר, שבודאי אין ראוי להביאו לפני המלך בלבוש פעלץ, ועשה לו מלבושים כראוי, והניח בתוך העגלות צב של התם, ונתן להם אגרות, כנ"ל. ונסעו השלוחים ובאו לשם. ונתנו האגרות להם:

החכם להחכם, והתם להתם. והתם, תכף שהגיע לו האגרת, אמר להתם השליח שהביאו:

הלא איני יודע מה כתוב בו; קרא אותו לפני! השיב לו: אני אספר לך בעל פה מה שכתוב בו שהמלך רוצה שתבוא אליו. שאל תכף: רק בלי ליצנות! השיב לו: בודאי אמת, בלי ליצנות. ונתמלא שמחה תכף ורץ ואמר לאשתו: אשתי, המלך שלח בשבילי! ושאלה אותו: על מה ולמה? ולא היה לו פנאי להשיבה כלל, ותכף נזדרז בשמחה והלך ונסע עם השליח תכף. ונכנס וישב בתוך העגלות צב ומצא שם הבגדים הנ"ל ושמח יותר ויותר:

והחכם הנ"ל, כשבא אליו האגרת מהמלך, כנ"ל, השיב להחכם שהביאה: המתן ולין פה, ונדבר ונתישב. לערב עשה עבורו סעודה גדולה. בתוך סעודתו נתחכם החכם בחכמתו ופילוסופיה שלו, וענה ואמר: מה זאת, שהמלך כזה ישלח אחרי, עבור שפל ברך כמוני, ומה אני, שהמלך ישלח אחרי?! הלא מלך כזה שיש לו ממשלה וגדולה כזו ואני שפל ונבזה כנגד מלך גדול ונורא כזה, ואיך יתישב זאת בדעת, שמלך כזה ישלח עבור שפל כמוני? אם אמר בשביל חכמתי מה אני כנגד המלך? וכי אין להמלך חכמים? וגם המלך בעצמו בודאי חכם גדול, ומה הדבר הזה, שהמלך ישלח עבורי? וישתומם על זה מה מאד מאד. ענה ואמר זה החכם (הינו החכם הראשון, שהוא חברו של התם, כי כל זה הכל מדבריו של אותו החכם הראשון חברו של התם, שאחר שהשתומם והתמיה עצמו מאד כנ"ל ענה בעצמו דברים אלו ואמר להחכם השליח): תדע מה שאני אומר. דעתי, שבהכרח הדבר מובן ומברר, שאין מלך בעולם כלל, וכל העולם טועים בשטות הזה, שסוברים, שיש מלך. וראה והבן, איך אפשר זאת, שכל בני העולם ימסרו עצמן לסמך על איש אחד, שהוא המלך? בודאי אין מלך בעולם כלל